

Wat komt er kijken bij een coöperatief warmtebedrijf?

Kennissessie met de Initiatiefgroep Pegasus in
Hengstdal

Gerwin Verschuur
23 juni 2022
Gerwin.verschuur@energiesamen.nu

Agenda

- Wat zijn de verantwoordelijkheden van een warmtebedrijf
- Wat is er nodig om een warmtebedrijf te exploiteren
- Wat kan je zelf doen en wat kan je uitbesteden
- Hoe houd je als bewoners grip en zeggenschap op het warmtebedrijf
- Praktijkervaringen met het opzetten van een coöperatief warmtebedrijf in Wageningen en Culemborg

Wie ben ik?

Gerwin Verschuur

Sinds 2008 directeur van:

- Dat is een warmtebedrijf van buurtbewoners
- Ervaren wat het betekent om verantwoordelijk te zijn voor 'Buurtwarmte'.

Sinds 2018 initiatiefnemer van:

Energie Samen Buurtwarmte.

Wie ben ik?

Theo de Bruijn

Sinds 2017 betrokken bij:

- Dat is de coöperatie en het warmtebedrijf van buurtbewoners in ontwikkeling
- Ervaren wat het betekent om een 'Buurtwarmte' project te ontwikkelen.

In 2018 mede initiatiefnemer van:

Energie Samen Buurtwarmte.

Verantwoordelijkheden warmtebedrijf

- 24/7 Betrouwbare warmtevoorziening met een ‘leveringsplicht’ voor een redelijke prijs.
- Bij de volgende herziening van de Warmtewet wordt verduurzaming (fossielvrij in 2050) als verantwoordelijkheid toegevoegd.
- Kortom: Warmtevoorziening die betrouwbaar, betaalbaar en duurzaam is!
- Daartoe:
  - Beheren van alle operationele en administratieve processen
  - Borgen dat die processen goed verlopen met een AO/IC
  - In de warmteketen van productie, transport en levering van warmte
  - De verantwoordelijkheid houdt op bij het afleverpunt, waar de binneninstallatie begint
- De ACM bepaalt (nu nog) de maximale prijs die redelijk is op basis van prijzen voor aardgas.

Exploitatie warmtebedrijf

Productie van warmte met een (lokale) warmtebron

beheer en onderhoud, storingsdienst, inkoop (van energie), optimalisatie, vervanging, financiering

Distributie van warmte met een warmtenet

beheer en onderhoud, storingsdienst, uitbreiding, financiering

Levering van warmte aan afnemers met afleverset en warmtemeter

meteruitlezing, facturatie, klantenservice, klachtenafhandeling, financiële administratie

Verantwoording aan instanties en coöperatie

compliance, begroting, jaarrekening, verduurzaming, uitbreiding

Exploitatie, zelf doen of uitbesteden

Productie van warmte met een (lokale) warmtebron

beheer en onderhoud, storingsdienst, inkoop (van energie), optimalisatie, vervanging, financiering

Distributie van warmte met een warmtenet

beheer en onderhoud, storingsdienst, uitbreiding, financiering

Levering van warmte aan afnemers met afleverset en warmtemeter

meteruitlezing, facturatie, klantenservice, klachtenafhandeling, financiële administratie

Verantwoording aan instanties en cooperatie

compliance, begroting, jaarrekening, verduurzaming, uitbreiding

Grip en zeggenschap

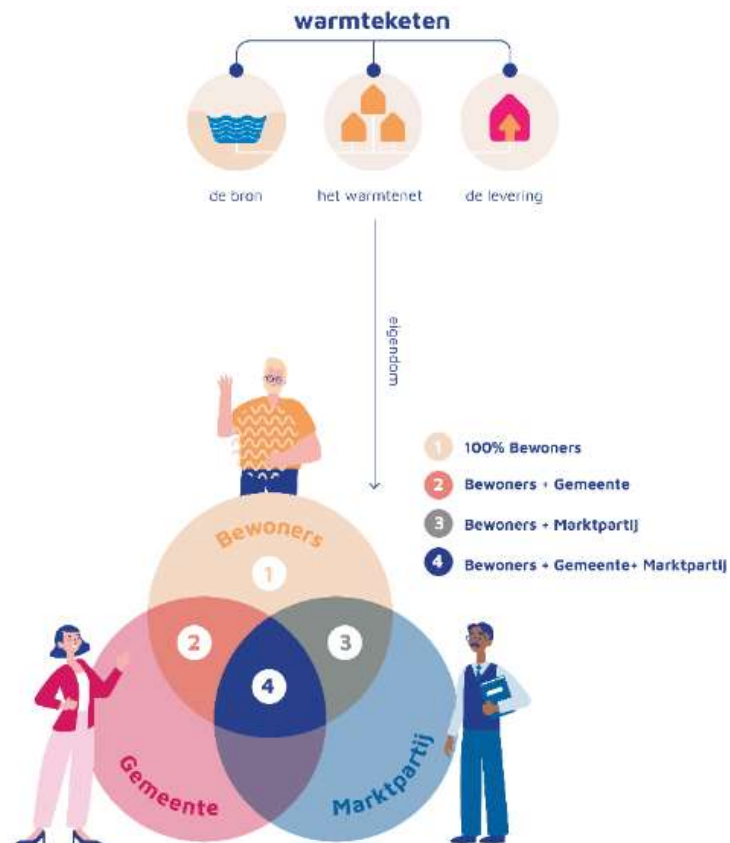
Warmtevoorziening die betrouwbaar, betaalbaar en duurzaam is!

Daartoe:

- Uitvoeren van processen die je zelf doet
- Beheren van relaties en contracten met dienstverleners aan wie processen zijn uitbesteed
- Inkoop van leveranciers, prijs en kwaliteitsvergelijking, eventueel nieuwe leveranciers selecteren
- Toezicht of alle processen goed verlopen op basis van de AO/IC
- Besluitvorming over de jaarbegroting
- Visie en strategie gericht op de toekomst (verduurzaming, optimalisatie, verbreding, uitbreiding, fusie)

Warmteschap modellen

Warmteschap modellen:

1. Thermo Bello: 100% bewoners
4. WOW: Bewoners - Gemeente – Marktpartij

Praktijkervaringen WOW

Warmtevoorziening die:

- Betrouwbaar
- Betaalbaar
- Duurzaam is

Maar ook:

- Lokaal eigendom
- Kostprijs plus (geen winsten/rendementen)

Praktijkervaringen Thermo Bello

Warmtevoorziening die:

- Betrouwbaar
- Betaalbaar
- Duurzaam is

Maar ook:

- Lokaal eigendom
- Kostprijs plus (geen winsten/rendementen)

Energiebedrijf Thermo Bello

- Bewonerscollectief voortgekomen uit verzoek Vitens
- Bewonerscollectief geeft een BV (2008) en een coöperatie (2013)
- Operationeel vanaf 2009
- Gemeente heeft gemeentegarantie geven op de startlening. Die garantie liep met de aflossing leeg.
- Gemeente wilde geen andere betrokkenheid in de organisatie.
- 2 marktpartijen tijdelijk betrokken als investeerder en dienstverlener: Greenchoice (2009-2016) en VolkerWessels DEC (2010-2014)
- DEC wilde actieve betrokkenheid in de governance, Greenchoice niet.

Meer informatie

<https://buurtwarmte.energiesamen.nu>

Filmpje over Buurtwarmte

<https://www.youtube.com/watch?v=JTTi6EQ4d4Q&t=17s>

- Continuïteit warmteproductie
- Betaalbaarheid van de warmte
- Duurzaamheid van de warmte
- Zeggenschap lokaal (zeker bij belangrijke beslissingen)
- PAW-subsidie moet goed terecht komen
- Financierbaarheid

Wat wil WOW
regelen?

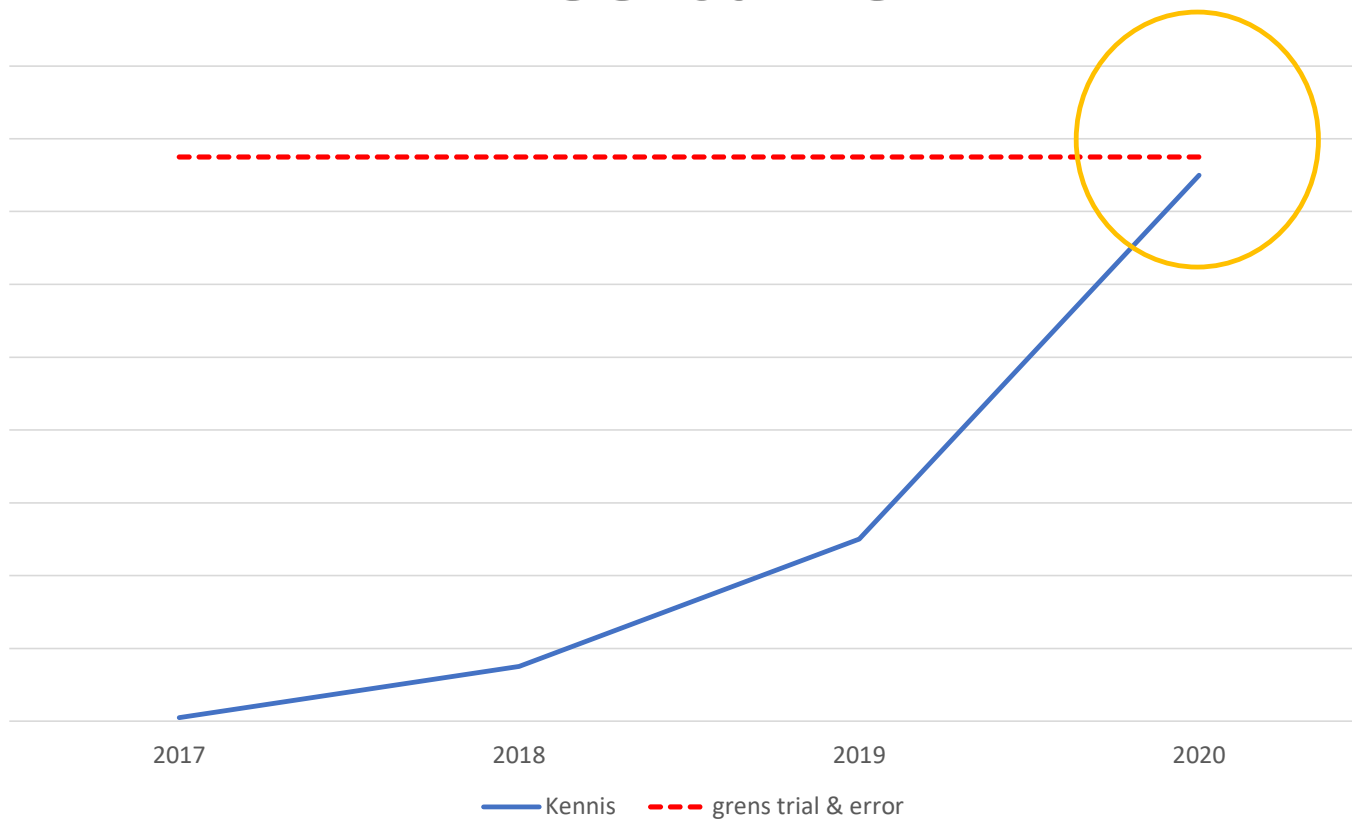

1. Commitment - als bewoners van de buurt kunnen we niet weglopen van dit project
2. Wij zetten in op “continuïteit” en niet op “Rendement voor aandeelhouders”
3. We zijn een *bewoners*scoöperatie, in alles wat we doen zullen we vooral handelen als bewoners

Kenmerken
buurtcoöperatie

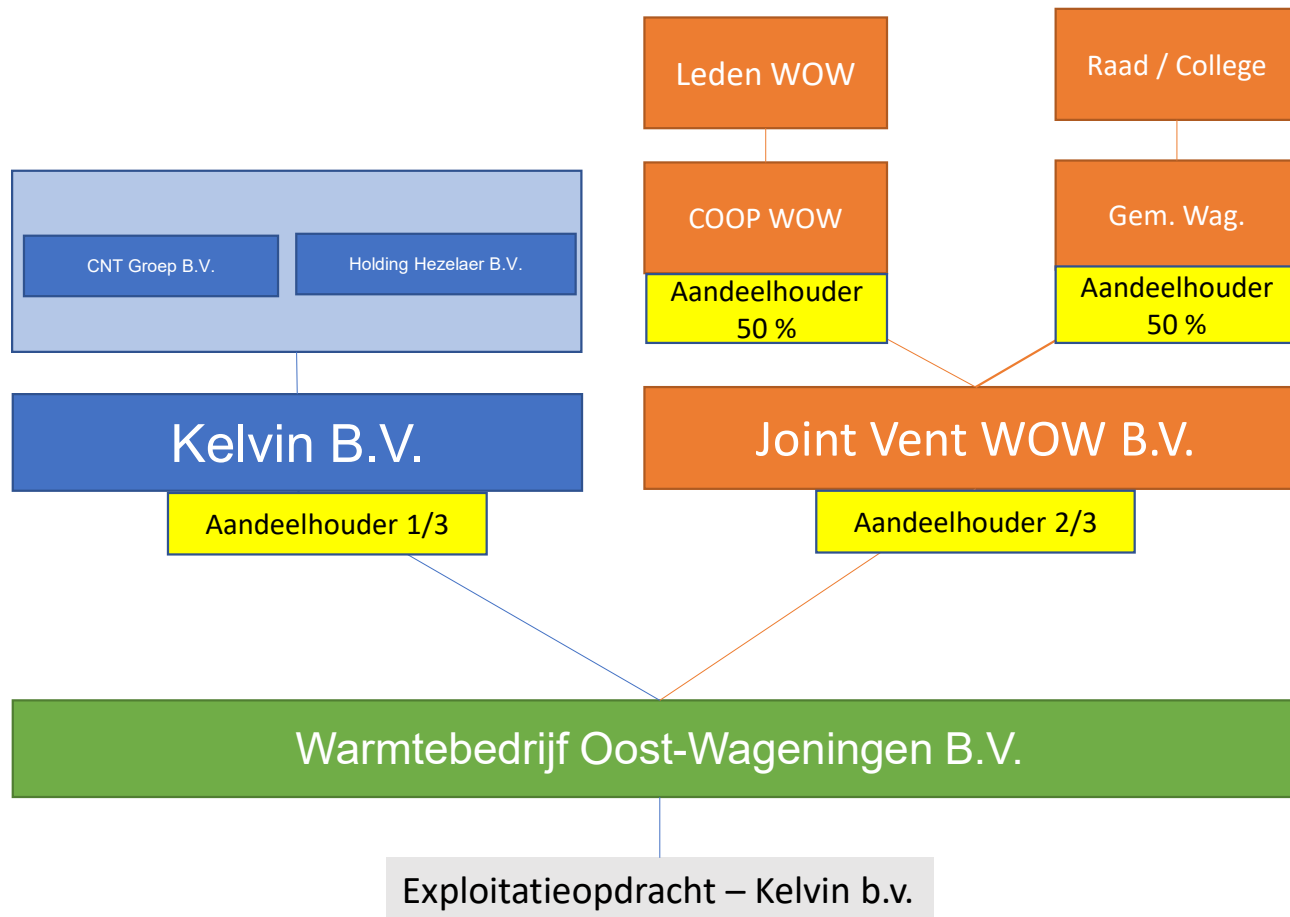

Leercurve

Organigram – Warmtebedrijf Oost-Wageningen bv

De warmtetransitie is complex

- Vele technische oplossingen, maatwerk nodig
- Financiering is niet rond
- Alle bewoners zijn betrokken – niemand uitgezonderd
- Je komt in het thuisgevoel en privédomein van mensen
- Het vraagt samenwerking tussen veel partijen
- Iedereen heeft een mening over de warmtetransitie

Geleerd 1

Van huiskamer tot miljoenen investering

- Bewoners beste experts in de buurt!
- Meer talent in je buurt dan je denkt
- Ondersteuning kan je inkopen
- Per fase -> groeien naar bestuurlijke en organisatorische kwaliteiten
- een coöperatie is geen besloten vennootschap
→ het bestuur is een afvaardiging van de leden

Let op!

Coöperatief

≠

Vrijwillig/Onbetaald/Niet professioneel

Geleerd 2

Verschil in belangen!!

bewonersbelang

VS

partnerbelang

VS

gemeentebelang

Wie vertegenwoordigt jouw belang?

Geleerd 3

Wat is het warmtenet?

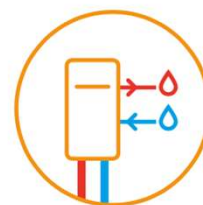
Opweklocatie

Leidingnet

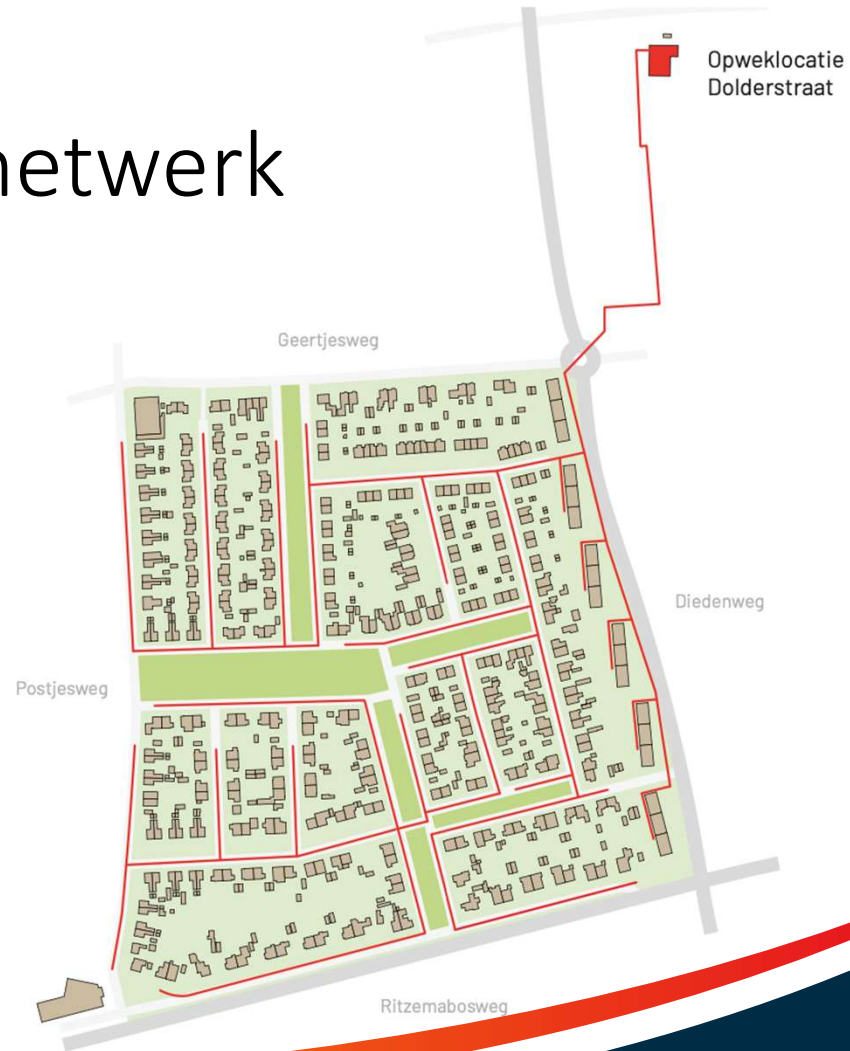

Huisaansluiting

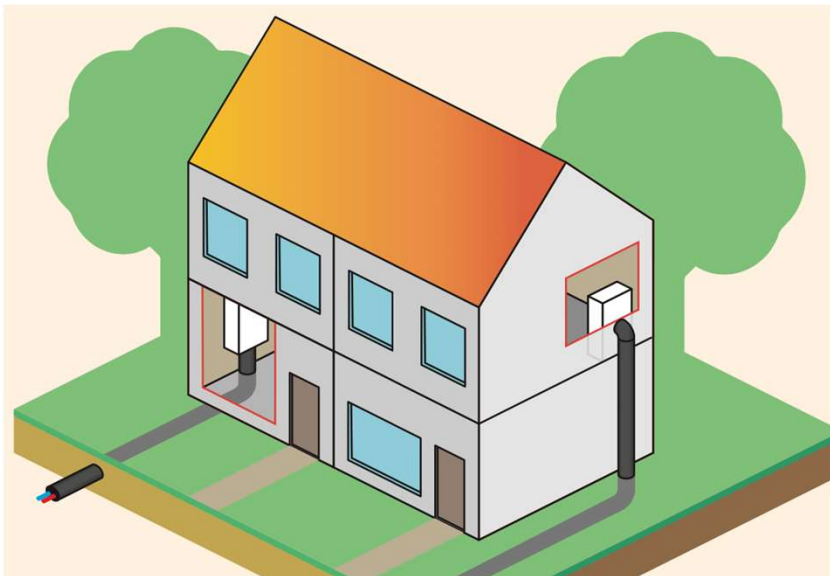

Afleverzet

Leidingnetwerk

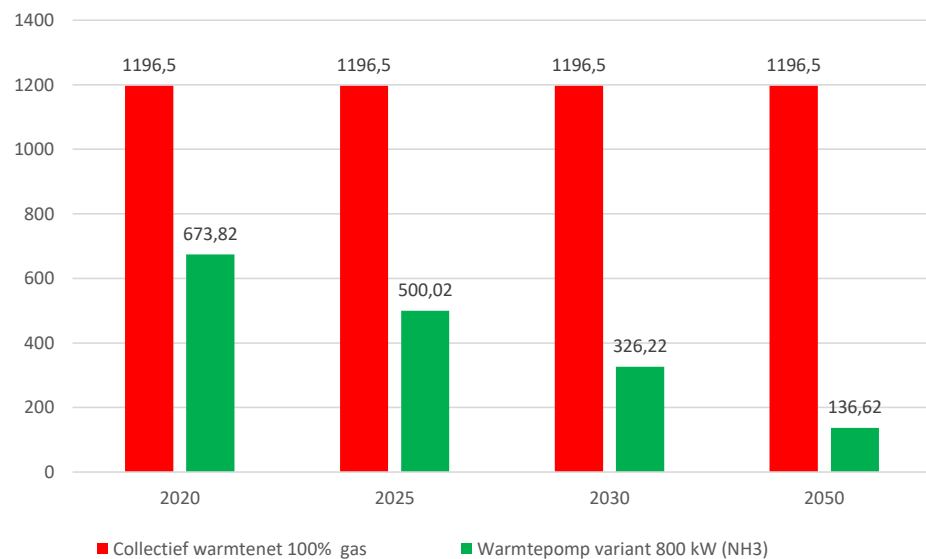
Huisaansluiting

CO₂ reductie

Uitstoot CO₂ in ton

NTA 8800 (2020) voor BENG berekening

Op basis van prognose CO₂ uitstoot energiemix Klimaat en energieverkenning 2020

Referentie 100% collectief gas 1.196,5 ton

Inschatting referentie 100% individueel gas 1.009 ton Co² uitstoot

Bezoek aan website

The screenshot shows the homepage of the WOW website. The background is a gradient from red at the top to orange at the bottom. In the top left corner is the WOW logo. To its right is a navigation menu with the following items: 'HET WARMTENET' (with a dropdown arrow), 'NIEUWS', 'AGENDA', 'CONTACT' (with a dropdown arrow), 'Klant worden', 'Rekentool', 'FAQ', and a Facebook icon. The main headline reads 'WOW! Wij gaan van het aardgas af.' Below this is a paragraph: 'In een keer over op duurzame warmte, zonder dat je er zelf iets voor hoeft uit te zoeken. Voor jou als bewoner van de Benedenbuurt ligt er een uniek en zorgvuldig uitgedacht aanbod klaar.' Below the paragraph is the hashtag '#warmtegenoten'. On the right side of the page is a circular image of an elderly man with white hair and glasses, wearing a red sweater, smiling as he adjusts a white thermostat on a white wall. Below the main text area, there is a paragraph: 'Een grote warmtepomp aan de Dolderstraat zal de warmte opwekken. Het warmtebedrijf kan zo altijd water van een stabiele temperatuur leveren: 's zomers 60 en 's winters 70 graden. Je betaalt voor warmte via WOW minder dan voor warmte via gas als je nu een nieuw gascontract zou afsluiten. Op deze website lees je er meer over.' Below this paragraph is the text 'Klik hier door naar informatie voor jouw situatie.' At the bottom of the page are three buttons: 'Huurder', 'Koper', and 'VvE'.

WOW!
Wij gaan van het aardgas af.

In een keer over op duurzame warmte, zonder dat je er zelf iets voor hoeft uit te zoeken. Voor jou als bewoner van de Benedenbuurt ligt er een uniek en zorgvuldig uitgedacht aanbod klaar.

#warmtegenoten

Een grote warmtepomp aan de Dolderstraat zal de warmte opwekken. Het warmtebedrijf kan zo altijd water van een stabiele temperatuur leveren: 's zomers 60 en 's winters 70 graden. Je betaalt voor warmte via WOW minder dan voor warmte via gas als je nu een nieuw gascontract zou afsluiten. Op deze website lees je er meer over.

Klik hier door naar informatie voor jouw situatie.

[Huurder](#) [Koper](#) [VvE](#)

Bedankt voor
uw aandacht

